

Четиринадесета Международна олимпиада по лингвистика

Майсор (Индия), 25–29 юли 2016 г.

Решения на задачите от индивидуалното състезание

Задача № 1. Думите **bete'**, **dai'**, **naung**, **pano**, **sau** и **tama** отразяват посоката през последния етап от пътуването:

- **bete'** — през река;
- **dai'** — по нанагорнище;
- **naung** — по нанадолнище;
- **pano** — по равен път;
- **sau** — по течението;
- **tama** — срещу течението.

Отговори:

1. В селцето **Kahangang**: **Lamaoä'** dai' di Palembang.
2. В селцето **Kombeng**: **Lamaoä'** dai' di Palembang.
3. В селцето **Kota**: **Lamaoä'** bete' di Bulung.
4. В селцето **Kota**: **Lamaoä'** sau di Sohongang.
5. В селцето **Palempang**: **Lamaoä'** naung di Bulung.
6. В селцето **Palempang**: **Lamaoä'** sau di Kota.
7. В селцето **Palempang**: **Lamaoä'** naung di Pahihuang.
8. В селцето **Bulung**: **Lamaoä'** tama di Kota.
9. В селцето **Bulung**: **Lamaoä'** naung di Pikung.
10. В селцето **Panampo**: **Lamaoä'** pano di Kota.
11. В селцето **Pikung**: **Lamaoä'** bete' di Bulung.
12. В селцето **Pikung**: **Lamaoä'** tama di Kahangang.
13. В селцето **Pikung**: **Lamaoä'** dai' di Panampo.
14. В селцето **Tamonseng**: **Lamaoä'** bete' di Kahangang.
15. В селцето **Tamonseng**: **Lamaoä'** dai' di Palembang.

Задача № 2. Пише се отляво надясно. Думите могат да се пишат по три начина:

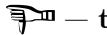

- със словесен знак;
- със сричкови знаци;
- със словесен знак и сричкови знаци, изразяващи изцяло или частично звученето на думата.

n пред съгласен звук никога не се пише със сричков знак.

(a)

1. runtiyas 'елен'	B. ЕЛЕН	H. ЕЛЕН-ya-s(a)
2. patis 'крак'	E. КРАК-s(a)	U. КРАК
3. harnisas 'крепост'	J. ha-КРЕПОСТ	O. КРЕПОСТ-ni-s(a)-s(a)
4. iziyanta 'направиха'	F. i-zi-ya-ta	T. i-zi-ya-ta
5. turpis 'хляб'	L. ХЛЯБ	W. ХЛЯБ-pi-s(a)
6. tarhunzas 'гръм'	S. ГРЪМ-hu-za-s(a)	V. ta-ГРЪМ-s(a)
7. hawis 'овца'	C. ha-wa/wi-s(a)	K. ОВЦА-ha-wa/wi-s(a)
8. sanawas 'хубав'	I. s(a)-na-wa/wi-s(a)	Q. ХУБАВ-wa/wi-s(a)
9. nimuwizas 'син (мъжка рожба)'	M. ni-mu-wa/wi-za-s(a)	Y. ni-СИН (МЪЖКА РОЖБА)-za-s(a)
10. zitis 'мъж'	D. МЪЖ	N. МЪЖ-ti-s(a)
11. piyanti 'дават'	G. ДАВАМ	P. ДАВАМ-ya-ti
12. hantawatis 'цар'	A. ha-ta-wa/wi-ti-s(a)	X. ha-ta-ЦАР
13. istaris 'ръка'	R. РЪКА	Z. i-РЪКА-s(a)

(b) 1. — tarhunzas ‘гръм’; 2. — nimuwizas ‘син (мъжка рожба)’.

- (c) 1. — ta;
2. — ЦАР (hantawatis);
3. — wa, wi;
4. — ta;
5. — s(a);
6. — ti, КРАК (patis);
7. — zi, МЪЖ (zitis).

Задача № 3. Правила:

- Словоред: S (O') O V
(S = подлог, O' = косвено допълнение, O = пряко допълнение, V = сказуемо).

- съществително:

– КОРЕН

– число:

* ед. ч.: -∅

* мн. ч.: $\begin{cases} -i & \text{след съгласна} \\ -:cci & \text{след гласна} \end{cases}$

– падеж:

* S: -∅

* O', O: $\begin{cases} -:g & \text{след гласна} \\ -gi & \text{след сонорна съгласна} \\ -ki & \text{след шумова съгласна} \end{cases}$

- глагол:

– време (сег. вр. **a-**, бъд. вр. **bi-**)

– КОРЕН

– за някого: ‘давам’ (на първото лице: **dem**, на второто или третото лице: **tir**)

допълнение:	ед. ч.	мн. ч.
O', ако има	-∅	-ccir (-C > ∅ -ccir)
в другите случаи O	-∅	-ir

– време: мин. вр. **-s**, сег. вр./бъд. вр. **-r** (r > d | n __)

– подлог: 1-во л. ед. ч. **-i**, 1-во л. мн. ч./3-то л. ед. ч. **-u**, 3-то л. мн. ч. **-a**

- (a) 1. **magasi argi ajomirra.**
Крадеците ни удрят.
2. **ay kanarri:g ba:bki alletirsi.**
Аз поправих вратата за съседа.
3. **hanu tirti:g elirsu.**
Магарето намери собствениците.
4. **tirti argi kamgi de:ccirsa.**
Собствениците ни дадоха камилата.
5. **ay darbadki bija:ndi.**
Аз ще купя кокошката.
- (b) 6. *Съседите дават огърлицата на собственика.*
kanarri:cci tirtki beyye:g atirra.
7. *Младецът купи кучето за нас.*
jahal argi walgi ja:nde:ccirsu.
8. *Ние ще го откраднем.*
ar mangi bima:gru.
9. *Собствениците удариха крадеците.*
tirti magasi:g jomirsa.
10. *Кучетата намериха кокошките за страхливеца.*
wali sarka:ygi darbadi:g eltirsa.

Задача № 4.

- (a)
1. gu-na vaala	вода- ____ притежател	кану	с. <i>кану</i>
2. ka'ik	картина/сянка		г. <i>картина, сянка</i>
3. ka'ik-gu	картина+вода		j. <i>огледало</i>
4. kla-wun	получавам- ____ 1-во л. ед. ч.		i. <i>аз получах</i>
5. laavu	банан		а. <i>банан</i>
6. laavu-ga vi'	книга+виждам		п. <i>четя</i>
7. laavu-ga	банан+листа		d. <i>книга</i>
8. ni'bu	земя		о. <i>земя</i>
9. ni'bu-na vaala	земя- ____ притежател	кану	h. <i>автомобил</i>
10. nya-ka'ik	слънце+картина		l. <i>часовник</i>
11. vi	копие		m. <i>копие</i>
12. vi'-wun	виждам- ____ 1-во л. ед. ч.		k. <i>аз видях</i>
13. walini'ba-na bâk	бели хора- ____ притежател	свиня	b. <i>крава</i>
14. walini'ba-na gu	бели хора- ____ притежател	вода	e. <i>газирана напитка,
алкохол</i>
15. walini'ba-na vi	бели хора- ____ притежател	копие	f. <i>пушка</i>
- (b)
1. **vaala** — *кану*
 2. **gu** — *вода*
 3. **vi'** — *виждам*

Думата **vaala** е синоним на **guna vaala** 'кану'. По-късният израз **guna vaala** (букв. 'водно кану') е бил измислен, защото ятмулите са се запознали с автомобилите

(както и със самолетите) и **vaala** е започнало да разширява по малко значението си.

- (с) 1. *свиня* — **bâk**
 2. *бананови листа* \equiv *книга* — **laavuga** (поради сходство във формата и материала)
 3. *слънце* — **nya**
 4. *бели хора* — **walini'ba**

Задача № 5. Словоформите в задачата се състоят от корен и до три наставки. Всяка наставка може да причини изпадане на предходната гласна:

	притежател	падеж	
устни наставки	-p'a -sa	-p'a -t'a	-psa -txi
	винаги поглъщат гласната	поглъщат гласната, ако тя е от друга наставка, но я оставят, ако е от корена	
носови наставки	-nha, -ma	-na	
	поглъщат гласната, ако запазват своята, но я оставят, ако губят своята		

Отговори:

- (a) 1. **utnhantxi** — *в къщата ми ли?*
 2. **yapp'psa** — *нивата му също*
 3. **yapup'psa** — *през нивата също*
- (b) 4. *скалата ни₁₊₂* — **qaqsa**
 5. *в ъгъла ти* — **chushumna**
 6. *в ъгъла ти също* — **chushmanpsa**
 7. *от ъгъла ти също* — **ch shumt'psa**
 8. *от пещерата ли?* — **aq'it'txi**
 9. *къщата ли?* — **utatxi**